

SOCIALINIO VERSLO ĮGALINIMAS KURTI INOVACIJAS,
INTEGRACINĮ AUGIMĄ IR DARBO VIETAS

STRASBŪRO DEKLARACIJA

2014 m. sausio 16–17 d. Strasbūre bendram darbui susirinkusių daugiau nei 2000 socialinių verslininkų ir įmonių rėmėjų, atstovaujančių turtingai socialinės ekonomikos įvairovei, patvirtino savo požiūrį, kad socialinės įmonės privalo atlikti didesnį vaidmenį kuriant Europos ateitį, ir įvardijo naujas idėjas ir veiksmus, kurie padės realizuoti jų pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo potencialą.

SOCIALINIŲ ĮMONIŲ INDĖLIS Į EUROPA

Europos ekonomiam ir socialiam modeliui reikia atsinaujinti. Mums reikia tokio augimo, kuris būtų teisingesnis, ekologiškesnis ir įtvirtintas vietos bendruomenėse. Tokio modelio, kuris vertintų socialinę sanglaudą kaip tikrą bendros gerovės šaltinį.

Pripažįstama, kad socialinės įmonės padeda visoje Europoje užtikrinti socialinę ir ekonominę sanglaudą, nes jos prisideda prie pliuralistinės ir atsparios socialinės rinkos ekonomikos kūrimo. Remdamiesi senų socialinės ekonomikos tradicijų privalumais, socialiniai verslininkai taip pat suteikia postūmį pokyčiams kurdami novatoriškus sprendimus didelėms nūdienos problemoms įveikti. Tenkindami visuotinius interesus, jie kuria darbo vietas, siūlo novatoriškus produktus ir paslaugas ir skatina tvaresnę ekonomiką. Jie remiasi solidarumo ir įgalinimo vertybėmis, jie atveria galimybes ir suteikia ateities vilčių.

Europoje socialinių įmonių esama įvairių rūšių bei dydžių ir skiriasi jų juridinis statusas. Kaip nurodoma Komisijos Socialinio verslo iniciatyvoje (SVI¹), jos pasižymi šiais bendrais bruožais:

- uždirba pajamas prekiaudamos,
- savo ūkine veikla siekia socialinio ar visuomeninio bendros gerovės tikslo ir tai dažnai daro aukšto lygio socialinės inovacijos forma,
- pelnas dažniausiai reinvestuojamas siekiant įgyvendinti šį socialinį tikslą,
- taiko jų misiją atspindintį organizacinį metodą ar nuosavybės sistemą, demokratinį valdymą ar dalyvaujamuosius principus arba sutelkia dėmesį į socialinį teisingumą.

Socialinės įmonės veikia pagal XXI a. verslo modelį, kuriame išlaikoma finansinių, socialinių, kultūrinių ir aplinkosauginių poreikių pusiausvyra. Socialiniai verslininkai, individualiai ar kolektyviškai, skatina pokyčius, nes jie aistringai siekia gerinti žmonių ir bendruomenių gyvenimą.

Socialinės įmonės sėkmingai veikia. Jos yra veiksmingos. Nėra nė vieno Europos regiono, kuriam nebūtų naudingas socialinis verslumas. Šiais ekonomikos krizės laikais, kai didelių sunkumų kelia senėjanti visuomenė, jaunimo nedarbas, klimato kaita ir didėjanti nelygybė, Europai reikia daugiau socialinių įmonių.

RAGINIMAS IMTIS VEIKSMŲ SIEKIANT REALIZUOTI SOCIALINIŲ ĮMONIŲ POTENCIALĄ

Vyriausybės ir viešosios institucijos pradėjo pripažinti socialinio verslo galią. Daugelyje valstybių narių ir regionų imamas veiksmų, kuriais siekiama skatinti socialinių įmonių augimą. ES lygmeniu Socialinio verslo iniciatyva padarė sėkmingą pradžią propaguojant socialinių įmonių ekosistemas, tačiau būtina neprarasti pagreičio. Todėl:

1. *ES privalo stebėti kaip įgyvendinami visi SVI numatyti veiksmai. Ji turėtų parengti antrąjį SVI etapą, kuriame būtų išplėsta iniciatyvos taikymo sritis, taip pat sudaroma gilesnė partnerystė su valstybėmis narėmis, vietos ir regionų valdžios institucijomis, pilietinės visuomenės organizacijomis ir pagrindiniais ekosistemos dalyviais.*
2. *Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, būsimoji Europos Komisija (su specialia tarpžinybine struktūra) ir kitos kadencijos Europos Parlamentas privalo priimti visą atsakomybę ir įgyvendinti Strasbūre pasiūlytus veiksmus.*
3. *Privalo būti stipresnis ES, nacionalinio, regionų ir vietos lygmenų ryšys su socialinio verslo bendruomene kartu kuriant naują politiką, remiančią socialiai atsakingas įmones ir tinkančią vietos sąlygoms.*
4. *Komisija privalo užtikrinti, kad jos įsipareigojimas kurti socialinių įmonių ekosistemą atsispindėtų jos kitų sričių politikoje.*
5. *Bendradarbiaudamos su socialinių įmonių sektoriumi, valstybės narės bei vietos ir regionų valdžios institucijos privalo visapusiškai remti šių įmonių augimą ir padėti joms ugdyti gebėjimus. Tai galėtų būti daroma tokiomis priemonėmis kaip, pavyzdžiui, teisinė sistema, finansavimo prieinamumas, parama verslo pradėjimui ir jo vystymui, švietimas bei profesinis rengimas ir viešieji pirkimai.*
6. *ES institucijos ir valstybės narės turėtų sustiprinti socialinių įmonių vaidmenį įgyvendinant struktūrines reformas, skirtas krizei įveikti, visų pirma tose srityse, kuriose socialinė ekonomika yra mažiau išvystyta.*
7. *Komisija, valstybės narės ir regionai privalo sustiprinti socialinių įmonių tarpvalstybinį ir regioninį bendradarbiavimą, kad jos galėtų dalytis žiniomis ir praktika. Analogiškai visos valdžios institucijos turėtų glaudžiau tarpusavyje bendradarbiauti ir stiprinti savo gebėjimus remti socialinių įmonių augimą.*
8. *Viešojo ir privačiojo sektorių dalyviai privalo sukurti visą tinkamų finansinių priemonių ir tarpininkų spektrą socialinėms įmonėms remti per visą jų gyvavimo ciklą.*
9. *Reikia toliau tirti socialinį verslą ir rinkti nacionalinius statistinius duomenis, kad būtų galima geriau suprasti bei pripažinti šį sektorių ir didinti jo žinomumą tiek tarp politikos formuotojų, tiek plačiojoje visuomenėje.*
10. *Šioje naujoje Europoje visi dalyviai turi žvelgti į augimą ir vertės kūrimą iš platesnės perspektyvos ir į socialinės bei ekonomikos pažangos ataskaitas įtraukti socialinius rodiklius ir parodyti teigiamą socialinį poveikį.*